Štvrtok 11. marca 2021

P9_TA(2021)0090

Práva detí

Uznesenie Európskeho parlamentu z 11. marca 2021 o právach detí vzhľadom na stratégiu EÚ v oblasti práv dieťaťa (2021/2523(RSP))

(2021/C 474/16)

Európsky parlament,

— so zreteľom na Dohovor OSN o právach dieťaťa z 20. novembra 1989,

— so zreteľom na všeobecné pripomienky Výboru OSN pre práva dieťaťa ([1]),

— so zreteľom na Usmernenia OSN o náhradnej starostlivosti o deti ([2]),

— so zreteľom na svetovú štúdiu OSN o deťoch pozbavených osobnej slobody z júla 2019,

— so zreteľom na politický dokument OSN z 15. apríla 2020 s názvom Vplyv COVID-19 na deti a na pozitívnu reakciu pod spoločným vedením EÚ a skupiny krajín Latinskej Ameriky a Karibiku (GRULAC), ktorý podpísalo 173 krajín,

— so zreteľom na politickú reakciu Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD) z 19. októbra 2020 s názvom Aký vplyv má pandémia COVID-19 na prisťahovalcov a ich deti?,

— so zreteľom na vyhlásenie Výboru ministrov Rady Európy z 1. februára 2012 o náraste neznášanlivosti a rasovo motivovaného násilia voči Rómom v Európe,

— so zreteľom na článok 3 ods. 3 a 5 Zmluvy o Európskej únii,

— so zreteľom na Chartu základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“),

— so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2011/93/EÚ z 13. decembra 2011 o boji proti sexuálnemu zneužívaniu a sexuálnemu vykorisťovaniu detí a proti detskej pornografii ([3]) (ďalej len „smernica o zneužívaní detí“),

— zo zreteľom na smernice EÚ o procesných právach ([4]),

— so zreteľom na odporúčanie Komisie z 20. februára 2013 s názvom Investovať do detí: východisko z bludného kruhu znevýhodnenia ([5]),

— so zreteľom na Medzinárodný rok za odstránenie detskej práce v roku 2021 a prístup Komisie, ktorý spočíva v nulovej tolerancii voči detskej práci,

— so zreteľom na oznámenie Komisie z 12. apríla 2017 o ochrane migrujúcich detí ([6]),

---

([1]) A najmä všeobecnú pripomienku č. 5 o všeobecných vykonávacích opatreniach Dohovoru o právach dieťaťa, č. 6 o zaobchádzaní s deťmi bez sprievodu a odlúčenými deťmi mimo krajiny pôvodu, č. 10 o právach detí v súdnictve pre mladistvých, č. 12 o práve dieťaťa na vypočutie, č. 13 o práve dieťaťa na ochranu pred všetkými formami násilia, č. 14 o práve dieťaťa na to, aby sa za prvoradé hľadisko považoval jeho záujem, č. 15 o práve dieťaťa na najvyššiu dosiahnuteľnú úroveň zdravia, a č. 16 o povinnostiach štátu, pokiaľ ide o vplyv podnikateľskej sféry na práva detí.

([2]) Ako je zakotvené v rezolúcii Valného zhromaždenia OSN A/RES/64/142 z 24. februára 2010.

([3]) Ú. v. EÚ L 335, 17.12.2011, s. 1.

([4]) Najmä smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/800 z 11. mája 2016 o procesných zárukách pre deti, ktoré sú podozrivými alebo obvinenými osobami v trestnom konaní (Ú. v. EÚ L 132, 21.5.2016, s. 1), smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/64/EÚ z 20. októbra 2010 o práve na tlmočenie a preklad v trestnom konaní (Ú. v. EÚ L 280, 26.10.2010, s. 1) a smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/13/EÚ z 22. mája 2012 o práve na informácie (Ú. v. EÚ L 142, 1.6.2012, s. 1).

([5]) Ú. v. EÚ L 59, 2.3.2013, s. 5.

([6]) COM(2017)0211.

— so zreteľom na závery Rady z 8. júna 2017 o ochrane migrujúcich detí,

— so zreteľom na oznámenia Komisie prijaté s cieľom vytvoriť Úniu rovnosti v súlade s politickými usmerneniami pre budúcu Európsku komisiu na roky 2019 – 2024 ([7]),

— so zreteľom na oznámenie Komisie z 24. júna 2020 s názvom Stratégia EÚ v oblasti práv obetí (2020 – 2025) ([8]),

— so zreteľom na svoje uznesenie z 26. novembra 2019 o právach dieťaťa pri príležitosti 30. výročia prijatia Dohovoru OSN o právach dieťaťa ([9]),

— so zreteľom na voje uznesenie z 3. mája 2018 o ochrane migrujúcich detí ([10]),

— so zreteľom na svoje uznesenie z 12. februára 2019 o potrebe posilneného strategického rámca EÚ pre národné stratégie začleňovania Rómov po roku 2020 a zintenzívnení boja proti protirómskemu zmýšľaniu ([11]),

— so zreteľom na svoje uznesenie zo 17. septembra 2020 s názvom Vykonávanie vnútroštátnych stratégií integrácie Rómov: boj proti negatívnym postojom voči ľuďom rómskeho pôvodu v Európe ([12]),

— so zreteľom na otázku Komisii o právach detí vzhľadom na stratégiu EÚ v oblasti práv dieťaťa (O-000007/2021 – B9-0007/2021),

— so zreteľom na článok 136 ods. 5 a článok 132 ods. 2 rokovacieho poriadku,

— so zreteľom na návrh uznesenia Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci,

A. keďže bez ohľadu na etnický pôvod, pohlavie, štátnu príslušnosť či sociálne a ekonomické zázemie, schopnosti, postavenie migranta či rezidenta je dieťa v prvom rade dieťaťom, potrebuje osobitnú ochranu a má nárok na všetky práva zakotvené v Dohovore OSN o právach dieťaťa;

B. keďže prvoradým hľadiskom všetkých opatrení a rozhodnutí, ktoré sa týkajú dieťaťa, musí byť jeho záujem a jeho fyzická a duševná pohoda;

C. keďže deti majú právo na inkluzívne, cenovo dostupné vzdelávanie v ranom detstve, kvalitnú starostlivosť a voľný čas; keďže deti, a najmä deti zo znevýhodneného prostredia, majú právo na ochranu pred chudobou a na osobitné opatrenia na posilnenie rovnosti príležitostí a boj proti diskriminácii a segregácii vo vzdelávaní; keďže investície do rozvoja v ranom detstve sú z hospodárskeho a spoločenského hľadiska vysoko návratné;

D. keďže pred výskytom ochorenia COVID-19 bola v porovnaní s dospelými u detí dvakrát vyššia pravdepodobnosť života v extrémnej chudobe ([13]); keďže podľa predpokladov by sa v dôsledku pandémie počet detí žijúcich pod hranicou chudoby ich členského štátu mohol zvýšiť až o 117 miliónov a ďalších približne 150 miliónov detí žije vo viacrozmernej chudobe ([14]); keďže súčasná pandémia ešte viac prehĺbila nerovnosť a v porovnaní s obdobím pred ochorením COVID-19, keď už každé štvrté dieťa v Európe bolo ohrozené chudobou, zvýšila riziko extrémnej chudoby detí;

([7]) Najmä na oznámenia z 24. novembra 2020 s názvom Akčný plán pre integráciu a začlenenie 2021 – 2027 (COM(2020)0758) z 18. septembra 2020 s názvom Únia rovnosti: Akčný plán EÚ boja proti rasizmu na roky 2020 – 2025 (COM(2020)0565), z 5. marca 2020 s názvom Únia rovnosti: stratégia EÚ pre rodovú rovnosť na roky 2020 – 2025 (COM(2020)0152) a z 12. novembra 2020 s názvom Únia rovnosti: stratégia pre rovnosť LGBTIQ osôb na roky 2020 – 2025 (COM(2020)0698).

([8]) COM(2020)0258.

([9]) Prijaté texty, P9_TA(2019)0066.

([10]) Ú. v. EÚ C 41, 6.2.2020, s. 41.

([11]) Ú. v. EÚ C 449, 23.12.2020, s. 2.

([12]) Prijaté texty, P9_TA(2020)0229.

([13]) Správa Eurostatu, Deti EÚ ohrozené chudobou alebo sociálnym vylúčením, 5. marca 2020

([14]) Brožúra UNICEF, Impact of COVID-19 on Multidimensional child poverty (Vplyv COVID-19 na viacrozmernú chudobu detí), september 2020; https://data.unicef.org/resources/impact-of-covid-19-on-multidimensional-child-poverty/

Štvrtok 11. marca 2021

E. keďže zatvorenie škôl v dôsledku súčasnej pandémie ochorenia COVID-19 postihlo vo svete až 1,6 miliardy detí a podľa predpokladov by preto najmenej 24 miliónov študentov mohlo predčasne ukončiť školskú dochádzku ([15]); keďže 370 miliónov detí na celom svete – z ktorých mnohé sú odkázané na školské stravovanie ako hlavný zdroj každodennej výživy – prišlo v priemere o 40 % školskej stravy, keďže v dôsledku protiepidemických obmedzení boli školy zatvorené ([16]); keďže deti, a najmä dievčatá a deti so zdravotným postihnutím, zo sociálno-ekonomicky znevýhodneného prostredia sú obzvlášť postihnuté dosahom zatvorených škôl a opatreniami, ktorými bol obmedzený prístup k prezenčnému i dištančnému vzdelávaniu;

F. keďže ochorenie COVID-19 má veľký dosah na právo na vzdelanie; keďže politika vzdelávania zostáva v právomoci členských štátov, no zároveň pandémia ochorenia COVID-19 a ňou zapríčinené nerovnosti vo vzdelávaní sú spoločnou výzvou, ktorá si vyžaduje spoločný prístup, politiky a nástroje Únie;

G. keďže z výskumu Eurostatu ([17]) vyplýva, že 88,3 % detí v EÚ vo veku od troch rokov do minimálneho veku povinnej školskej dochádzky bolo v roku 2018 vo formálnej starostlivosti, čo poukazuje na zvýšenú potrebu zriadiť viac zariadení dennej starostlivosti o deti ako dôležitého nástroja kognitívneho a sociálneho rozvoja detí od raného veku;

H. keďže z dôvodu nedostatočného prístupu na internet domáce vzdelávanie naďalej nie je riešením pre viac ako dve tretiny detí na celom svete; keďže domáce vzdelávanie zvýraznilo rozdiely vo vzdelávaní a digitálnych technológiách v mnohých členských štátoch EÚ i vo svete, čo má vplyv na životné šance detí, ako aj na ich fyzické a duševné zdravie, a keďže mladé dievčatá a mladí ľudia v zraniteľnej situácii a z rasových skupín postihuje digitálna priepasť obzvlášť;

I. keďže vo svete štvrtina dievčat vo veku od 15 do 19 rokov nenavštevuje školu, nemá zamestnanie ani sa nezúčastňuje odbornej prípravy na rozdiel od desatiny chlapcov; keďže podpora rodovej rovnosti a posilňovanie postavenia dievčat sú kľúčom k dosiahnutiu cieľov udržateľného rozvoja ([18]);

J. keďže deti sú podľa všetkého ušetrené pred najzávažnejšími zdravotnými následkami súčasnej svetovej pandémie; keďže kríza spôsobená ochorením COVID-19 si však vyberá obrovskú daň na deťoch a je čoraz väčšou priamou hrozbu pre ich pohodu a vývoj, a to aj pokiaľ ide o ich duševné zdravie; keďže obzvlášť postihnuté sú deti zo znevýhodneného prostredia, maloleté osoby bez sprievodu a deti, ktoré patria k menšinám, ako napríklad rómske deti; keďže podľa súčasných predpokladov ďalších 1,2 milióna detí a 56 700 matiek by mohlo zomrieť v priebehu šiestich mesiacov v dôsledku rozvratu základných služieb, ako je rutinná zdravotná starostlivosť; keďže nedostatočný prístup k službám zdravotnej starostlivosti môže zasiahnuť všetky oblasti života ([19]);

K. keďže v mnohých členských štátoch EÚ došlo k nárastu počtu samovrážd; keďže v nedávnom prieskume u mladých ľudí v celej EÚ takmer každý piaty respondent uviedol, že trpí problémami duševného zdravia alebo príznakmi ako depresia alebo úzkosť ([20]); keďže OSN varovala pred globálnou krízou v oblasti duševného zdravia a nečinnosť v tomto smere by mohla viesť k dlhodobo zničujúcim sociálnym a ekonomickým nákladom pre spoločnosť– pričom deti a mladiství patria do najviac ohrozenej skupiny ([21]);

([15]) https://data.unicef.org/topic/education/covid-19/

([16]) Úrad pre výskum UNICEF – Innocenti a Svetový potravinový program, pracovný dokument s názvom COVID-19: *Missing More than a Classroom. The impact of school closings on children's nutrition* (Chýba viac než len výučba v triede. Vplyv zatvorených škôl na výživu detí), január 2021.

([17]) Eurostat, Living conditions in Europe (Podmienky života v Európe), 2018.

([18]) UNICEF, Globálna výročná správa o výsledkoch za rok 2019:Rodová rovnosť.

([19]) FAO, IFAD, UNICEF, WFP a WHO, *The State of Food Security and Nutrition in the World 2020* (Stav potravinovej bezpečnosti a výživy vo svete v roku 2020), 2020.

([20]) *ChildFund Alliance, Eurochild, Save The Children, UNICEF a World Vision, Our Europe. Our Rights. Our Future* (Naša Európa. Naše práva. Naša budúcnosť), január 2021.

([21]) https://news.un.org/en/story/2020/05/1063882

L. keďže nedostatky v systémoch členských štátov na ochranu detí a nedostatok mechanizmov nadnárodnej spolupráce medzi členskými štátmi môžu ešte viac prispieť k sociálnemu vylúčeniu, ako aj k vykorisťovaniu detí, najmä detí-migrantov; keďže v dôsledku postupov a praktík orgánov v cezhraničných rodinných sporoch týkajúcich sa detí boli hlásené sťažnosti na určitú diskrimináciu ([22]); keďže horúce linky tiež informujú o náraste počtu volaní súvisiacich s prípadmi únosu detí, najmä za posledné mesiace, a to z dôvodu zhoršenia súčasných medzinárodných rodinných konfliktov;

M. keďže podľa najnovšej správy Komisie o pokroku v boji proti obchodovaniu s ľuďmi ([23]) vo všetkých členských štátoch tvorili deti takmer štvrtinu všetkých registrovaných obetí;

N. keďže detskú prácu v celosvetovom meradle vykonáva 152 miliónov detí a z nich približne 73 miliónov je prinútených k niektorej z najhorších foriem detskej práce: otroctvu, nútenej či nebezpečnej práci alebo sexuálnemu vykorisťovaniu ([24]); keďže Komisia vyhlásila „nulovú toleranciu voči detskej práce“ za platnú politickú prioritu;

O. keďže každé tretie dievča má vlastnú skúsenosť s mrzačením pohlavných orgánov a každé piate ešte v detskom veku vydajú za muža; keďže mrzačenie ženských pohlavných orgánov sa medzinárodne uznáva ako porušovanie ľudských práv; keďže v niektorých členských štátoch naďalej pretrváva problém manželstiev detí, ktoré majú ničivý vplyv na práva a zdravie dievčat a žien vrátane vážneho rizika komplikácií v tehotenstve, a tiež vystavujú dievčatá sexuálnemu zneužívaniu, domácemu násiliu a dokonca zabíjaniu v mene cti;

P. keďže z dôvodu pandémie a v dôsledku obmedzenia pohybu domáce a rodovo motivované násilie – a podľa najnovšej správy Europolu ([25]) sexuálne zneužívanie a vykorisťovanie detí online, a to tak na viditeľnom, ako aj na temnom webe – sa v EÚ zvýšilo; keďže 70 % až 85 % detí, ktoré boli zneužité, pozná osobu, ktorá ich zneužila, a prevažná väčšina je obeťou ľudí, ktorým dôverujú ([26]); keďže v dôsledku týchto opatrení sa zvýšili aj ďalšie riziká spojené s predĺžením času stráveného online, ako je kybernetická šikana;

Q. keďže deti so zdravotným postihnutím sú zraniteľné a môžu byť predmetom sociálneho vylúčenia, marginalizácie, diskriminácie a obmedzeného prístupu k službám; keďže u nich je väčšia pravdepodobnosť zanedbávania, vykorisťovania alebo sexuálneho zneužívania; keďže deti so zdravotným postihnutím majú viac potrieb zdravotnej starostlivosti a viac závisia od komunitných služieb ([27]);

R. keďže 30,3 % žiadateľov o azyl v roku 2019 tvorili deti, čo predstavuje 207 215 detí v EÚ; keďže maloleté osoby bez sprievodu z nich tvorili 7,1 % ([28]); keďže veľa detí sa na vonkajších hraniciach EÚ alebo mimo EÚ nachádza neprijateľnej humanitárnej situácii; keďže deti bez sprievodu sú vysoko zraniteľnou skupinou a čelia rôznym rizikám vrátane postavenia obetí zločineckých sietí, násilia, zneužívania vykorisťovania na migračných trasách do a v EÚ ([29]); keďže deťom-migrantom sa často odopiera prístup k opatreniam na integráciu a začlenenie, k ochrane a sociálnemu zabezpečeniu; keďže deti bez sprievodu, ktoré žiadajú o azyl a dovŕšili vek 18 rokov, čelia osobitným problémom, pretože často musia opustiť ubytovanie určené pre deti; keďže deti, ktoré žiadajú o medzinárodnú ochranu, môžu byť poškodené z dôvodu oneskoreného vydania konečného rozhodnutia;

([22]) Uznesenie Európskeho parlamentu z 29. novembra 2018 o úlohe nemeckého úradu starostlivosti o mládež (Jugendamt) v cezhraničných rodinných sporoch (Ú. v. EÚ C 363, 28.10.2020, s. 107).
([23]) COM(2020)0661.
([24]) *MOP, Global estimates of child labour: Results and trends* (Celosvetový odhad detskej práce: výsledky a trendy), 2012 – 2016, 2017.
([25]) https://www.europol.europa.eu/publications-documents/exploiting-isolation-offenders-and-victims-of-online-child-sexual-abuse-during-covid-19-pandemic
([26]) https://www.coe.int/en/web/human-rights-channel/stop-child-sexual-abuse-in-sport
([27]) https://data.unicef.org/resources/children-with-disabilities-ensuring-inclusion-in-covid-19-response/
([28]) https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Asylum_statistics
([29]) Európske stredisko pre boj proti prevádzačstvu, 4. výročná správa o činnosti.

Štvrtok 11. marca 2021

S. keďže vo vykonávaní osobitných a procesných záruk pre deti stanovených v spoločnom európskom azylovom systéme sú značné medzery a nedostatky, pričom medzi jednotlivými členskými štátmi existujú odchýlky v možnosti detí zostať so svojimi rodinnými príslušníkmi a/alebo opatrovníkmi mimo väzby, a najmä pokiaľ ide o zlúčenie rodiny v súlade so smernicou Rady 2003/86/ES ([30]), podmienky prijímania, ustanovenie právnych zástupcov a opatrovníkov a prístup k informáciám vhodným pre deti, zdravotným a sociálnym službám a vzdelávaniu;

T. keďže sa naďalej rodia deti bez štátnej príslušnosti, a to aj v EÚ, a naďalej sú vylúčené z prístupu k základným právam; keďže podľa odhadov 200 miliónov detí na celom svete nemá rodný list, čím sa zvyšuje riziko stavu bez štátnej príslušnosti a vážne znevýhodňuje prístup k právam a službám; keďže právo dieťaťa nadobudnúť štátnu príslušnosť a byť zaregistrované hneď po narodení je zakotvené v článku 7 Dohovoru OSN o právach dieťaťa;

U. keďže deti patria k tým najzraniteľnejším voči vplyvom zmeny klímy, ktorá pôsobí na dĺžku ich dožitia, zdravie, právo na vzdelanie a na ochranu a spôsobuje vysídľovanie z regiónov s častými prírodnými katastrofami; keďže environmentálne riziká majú na svedomí život každého štvrtého dieťaťa ([31]);

V. keďže účasť detí na tvorbe vnútorných a vonkajších politík EÚ ešte stále nie je dostatočná; keďže na tvorbe politík na úrovni EÚ, vnútroštátnej a miestnej úrovni by sa mali systematicky zúčastňovať deti na základe svojich práv; keďže deti majú právo zúčastňovať sa na demokratickom živote a na rozhodnutiach, ktoré sa ich priamo alebo nepriamo týkajú; keďže najviac marginalizované a vylúčené skupiny majú ešte menej možností zúčastňovať sa na politickom a rozhodovacom procese;

W. keďže v EÚ je naďalej zadržiavaný značný počet detí; keďže Výbor OSN pre práva dieťaťa ozrejmil, že v súlade s newyorským vyhlásením pre utečencov a migrantov z 19. septembra 2016 by sa deti nikdy nemali zadržiavať na účely prisťahovalectva a že zaistenie nemožno nikdy odôvodniť záujmom dieťaťa; keďže členské štáty sú povinné poskytnúť primerané, humánne a neväzobné alternatívy k zaisteniu, ku ktorým patrí zabezpečiť, aby opatrenia ochorenia COVID-19 nikdy neviedli k zadržiavaniu detí; keďže členské štáty by mali systematicky zhromažďovať rozčlenené údaje o zadržiavaní detí v kontexte migrácie, pričom Komisia by prostredníctvom Eurostatu mala podporovať porovnateľnosť týchto údajov;

X. keďže pandémia obzvlášť postihla deti v uzavretých zariadeniach; keďže opatrenia na obmedzenie pohybu zvyšujú zraniteľnosť detí v psychiatrických zariadeniach a zariadeniach sociálnej starostlivosti, sirotincoch, utečeneckých táboroch, zariadeniach určených na zaistenie a v ďalších uzavretých zariadeniach; keďže prípady násilia páchaného na deťoch, ktoré sú uzavreté v týchto priestoroch, sa pravdepodobne nezistia a služby starostlivosti o deti a rodinu sú preťažené a narušené;

Y. keďže vo všeobecnom nariadení o ochrane údajov ([32]) sa uznáva, že deti si zasluhujú osobitnú ochranu, pokiaľ ide o ich osobné údaje, a že informácie o ich údajoch by im mali byť poskytované v jazyku prístupnom ich veku; keďže prístup detí k platformám sociálnych médií musí ísť ruka v ruke s ich lepším poznaním digitálnych technológií; keďže podpora digitálneho vzdelávania, gramotnosti a zručností je kľúčom k skoncovaniu zneužívania sociálnych médií, najmä v prípade neplnoletých používateľov s prístupom k platformám, ktoré si nevyžadujú overenie veku, v záujme ochrany zraniteľných skupín, najmä detí;

1. víta iniciatívu Komisie pripraviť novú komplexnú stratégiu v oblasti práv dieťaťa desať rokov po programe EÚ v oblasti práv dieťaťa z roku 2011; požaduje primerané legislatívne a nelegislatívne návrhy a záväzné a nezáväzné nástroje EÚ na riešenie výziev, ktorým čelia deti;

([30]) Smernica Rady 2003/86/ES z 22. septembra 2003 o práve na zlúčenie rodiny (Ú. v. EÚ L 251, 3.10.2003, s. 12).

([31]) *UNICEF, Reimagining our Future: Building Back Better from COVID-19* (Nová predstava o našej budúcnosti: obnova k lepšiemu po COVID-19), jún 2020.

([32]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 1).

2. zdôrazňuje, že dieťa je v prvom rade dieťaťom bez ohľadu na etnický pôvod, pohlavie, národnosť či sociálne a ekonomické pozadie, schopnosti, migračný či pobytový status, a že najlepší záujem dieťaťa sa musí začleniť do všetkých politík, postupov a opatrení EÚ týkajúcich sa detí;

3. opätovne zdôrazňuje svoju výzvu Komisii, aby do stratégie EÚ v oblasti práv dieťaťa zahrnula všetky ustanovenia uvedené v uznesení Európskeho parlamentu z 26. novembra 2019 o právach dieťaťa pri príležitosti 30. výročia Dohovoru OSN o právach dieťaťa;

4. zdôrazňuje, že stratégia EÚ musí mať rodovo vyvážený prístup, začleňovať rodové hľadisko do všetkých programových sektorov, zameriavať sa na blahobyt a posilnenie postavenia dievčat, riešiť ich osobitné potreby a uznávať ich práva;

5. zdôrazňuje, že v stratégii by sa mali vyzvať členské štáty na vyčlenenie všetkých potrebných zdrojov na účinné plnenie Dohovoru OSN o právach dieťaťa; okrem toho vyzýva členské štáty, aby riešili štrukturálne nerovnosti a uprednostňovali verejné investície do vzdelávania, zdravotnej starostlivosti, bývania, podpory rodiny a starostlivosti o deti a aby investovali do kvalitných univerzálnych služieb, ktoré sa týkajú všetkých detí; vyzýva členské štáty, aby posilnili kapacity pracovnej sily v oblasti sociálnych služieb s cieľom podporovať deti a rodiny, ktoré čelia osobitným problémom, a aby podporovali aktérov v prvej línii v službách ochrany detí;

6. vyzýva členské štáty, aby zaručili právo na vzdelanie pre každé dieťa a stanovili opatrenia na boj proti predčasnému ukončeniu školskej dochádzky a na jeho predchádzanie, a na zaručenie rodovo spravodlivého prístupu ku kvalitnému, inkluzívnemu vzdelávaniu od raného detstva až po obdobie dospievania, a to aj pre deti rómske deti, deti so zdravotným postihnutím, deti bez štátnej príslušnosti a migrujúce deti a deti žijúce v oblastiach postihnutých humanitárnymi alebo inými núdzovými situáciami;

7. zdôrazňuje, že digitálne vzdelávanie by nikdy nemalo natrvalo nahrádzať prezenčné vzdelávanie, najmä ak je prístup k technológiám obmedzený, a malo by sa využívať len v čase výrazných ťažkostí, ako sú pandémie, alebo ako doplnok prezenčného, osobného vzdelávania; vyzýva Komisiu, aby dôkladne posúdila, ako kríza ovplyvnila právo na vzdelanie, a aby na základe výsledkov tejto analýzy navrhla členským štátom odporúčania;

8. vyzýva členské štáty, aby zaviedli osobitné akcie tzv. „bezpečnej školy“ vrátane poskytovania hygienických potrieb a výmeny informácií spôsobom vhodným pre deti o umývaní rúk a iných hygienických opatreniach počas pandémie ochorenia COVID-19;

9. vyzýva členské štáty, aby zaručili právo na inkluzívne vzdelávanie a zabezpečili prístup ku komplexným informáciám o sexe a sexualite primeraným veku, ako aj prístup k vzdelávaniu o sexuálnej a reprodukčnej zdravotnej starostlivosti a o vzťahoch; pripomína, že vzdelávanie v tejto oblasti je potrebné na zabezpečenie úplného vzdelávania a ochrany detí v súlade s najnovšou správou Komisie;

10. opätovne zdôrazňuje svoju výzvu EÚ, aby zintenzívnila svoju činnosť zameranú na ukončenie všetkých foriem násilia a diskriminácie páchaných na deťoch vrátane fyzického, sexuálneho, hospodárskeho a psychologického násilia, zraňovania, zneužívania, zanedbávania, zlého zaobchádzania a vykorisťovania, a to online aj offline, núteného manželstva, obchodovania s ľuďmi, zneužívania a vykorisťovania migrujúcich detí, mučenia, vrážd zo cti, mrzačenia ženských pohlavných orgánov, incestu, núteného ukončenia školskej dochádzky a využívania detí ako vojakov; zdôrazňuje, že na zabezpečenie konzistentnosti, pokiaľ ide o ochranu detí pred násilím, obchodovaním s nimi a vykorisťovaním, musia všetky legislatívne i nelegislatívne iniciatívy týkajúce sa práv detí zohľadňovať stratégiu EÚ v oblasti práv dieťaťa; vyzýva Komisiu, aby zverejnila harmonogram týkajúci sa takýchto návrhov a zároveň zabezpečila vykonávanie svojich odporúčaní prostredníctvom vhodného a účinného monitorovacieho mechanizmu;

11. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby v právnych predpisoch a v praxi ukončili všetku detskú prácu a všetky ostatné formy práce, ktoré by mohli poškodiť zdravie a bezpečnosť detí; zdôrazňuje naliehavú potrebu riešiť tento problém vzhľadom na vplyv krízy spôsobenej ochorením COVID-19 na najzraniteľnejšie osoby, ktorých postihla náhla strata príjmu a nedostatočný prístup k sociálnej ochrane, v dôsledku čoho je viac detí nútených pracovať; vyzýva preto Komisiu, aby začlenila práva detí do nadchádzajúceho rámca EÚ pre udržateľnú správu vecí verejných vrátane povinných požiadaviek EÚ na náležitú starostlivosť a aby podporovala tretie krajiny pri odstraňovaní detskej práce v rámci programov spolupráce; odporúča prijať povinnú medziodvetvovú náležitú starostlivosť a zabezpečiť, aby všetky politiky EÚ boli prispôsobené deťom, a to tým, že sa prijme záväzok vykonávať ex ante a ex post kontroly dodržiavania ľudských práv;

Štvrtok 11. marca 2021

12. vyzýva Komisiu a podpredsedu Komisie/vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku (ďalej len „PK/VP“), aby zintenzívnili úsilie o predchádzanie a ukončenie závažného porušovania práv detí postihnutých ozbrojeným konfliktom; vyjadruje hlboké znepokojenie nad skutočnosťou, že k spájaniu detí s ozbrojenými skupinami a ich náboru do ozbrojených skupín dochádza často vtedy, keď deti nemajú iné možnosti; zdôrazňuje, že je dôležité pokročiť v agende detí zasiahnutých ozbrojeným konfliktom (CAAC) v rámci vonkajšej činnosti a politík EÚ v oblasti boja proti terorizmu a bezpečnosti v súlade s akčným plánom EÚ pre ľudské práva a demokraciu, začleniť ju do politických dialógov, misií a operácií spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky (SBOP), reforiem sektora bezpečnosti a mediácie; vyzýva Komisiu a PK/VP, aby v delegáciách EÚ začali pôsobiť úradníci a útvary so špecializáciou na ochranu detí; vyzýva členské štáty, aby chránili maloletých štátnych príslušníkov, ktorí môžu byť zadržiavaní za trestné činy súvisiace s bezpečnosťou alebo spojenie s ozbrojenými skupinami, a aby v prípade potreby umožnili ich návrat do krajiny pôvodu na účely rehabilitácie, opätovného začlenenia a/alebo prípadného stíhania v plnom súlade s medzinárodným právom;

13. zdôrazňuje, že ochrana detí pred sexuálnym vykorisťovaním a zneužívaním je nevyhnutná; vyjadruje poľutovanie nad tým, že 23 členských štátov ešte nevykonáva smernicu o sexuálnom zneužívaní detí; berie na vedomie dôraz Rady Európy na spoluprácu viacerých zainteresovaných strán ako základu reakcie na sexuálne zneužívanie detí online, ktorá zahŕňa orgány presadzovania práva, vnútroštátne orgány, mechanizmy podávania správ a poskytovateľov služieb/priemysel; víta zámer Komisie navrhnúť v prvom polroku 2021 dlhodobejší legislatívny rámec na boj proti sexuálnemu zneužívaniu detí; opakuje svoju podporu vytvoreniu európskeho centra na prevenciu a boj proti sexuálnemu zneužívaniu detí, možnosť, ktorú v súčasnosti posudzuje Komisia; víta prácu Europolu v oblasti prevencie, konkrétne jeho kampane na zvyšovanie informovanosti s cieľom predchádzať sexuálnemu vykorisťovaniu detí online ([33]) ([34]);

14. zdôrazňuje, že násilie voči deťom a ich zneužívanie sa v znepokojujúcom rozsahu zvýšili, zatiaľ čo sociálne služby a ochranné inštitúcie sa stali počas pandémie COVID-19 výrazne nedostupnými; zdôrazňuje význam rozvoja preventívnych politík na boj proti násiliu páchanému na deťoch na úrovni EÚ; zdôrazňuje úlohu agentúr a orgánov EÚ pri vykonávaní legislatívneho rámca EÚ týkajúceho sa práv detí; vyzýva Komisiu, aby do stratégie začlenila akčný plán EÚ s normami a referenčnými hodnotami pre poskytovateľov online služieb a technologické spoločnosti s cieľom zaistiť bezpečnosť detí na internete, nielen ich chrániť pred tým, aby boli predmetom nezákonného obsahu, a chrániť ich pred škodlivým obsahom; vyzýva členské štáty, ktoré tak ešte neurobili, aby kriminalizovali grooming a kybernetické prenasledovanie;

15. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, aby bola stratégia EÚ v súlade s prioritami a legislatívnymi návrhmi stanovenými v nedávnej stratégii EÚ na účinnejší boj proti sexuálnemu zneužívaniu detí, strategickým rámcom EÚ pre rovnosť, začleňovanie a účasť Rómov, stratégiou EÚ pre rodovú rovnosť a stratégiou EÚ pre LGBTIQ osoby na roky 2020 – 2025;

16. vyjadruje presvedčenie, že je dôležité zahrnúť do stratégie EÚ konkrétne opatrenia na investovanie do detí s cieľom odstrániť chudobu detí vrátane vytvorenia európskej záruky pre deti, pričom sa vyčlenia primerané zdroje; vyzýva Komisiu, aby predložila návrh na zriadenie európskej záruky pre deti v prvom štvrťroku 2021 v súlade so svojím záväzkom, a vyzýva členské štáty, aby urýchlili jej vykonávanie a do boja proti chudobe detí a sociálnemu vylúčeniu investovali všetky možné zdroje vrátane fondov EÚ, ako sú Európsky sociálny fond plus (ESF+), Pomoc pri obnove v rámci politiky súdržnosti a pri obnove území v Európe (ReactEU), Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti, Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRR), InvestEU, Erasmus+ a Fond pre azyl a migráciu (AMF); zdôrazňuje, že členské štáty by mali vypracovať viacročné národné stratégie na boj proti chudobe detí a sociálnemu vylúčeniu, ako aj národné akčné plány v oblasti záruky pre deti;

17. vyjadruje znepokojenie nad tým, že v súvislosti so zotavením sa z krízy spôsobenej ochorením COVID-19 sa zvýši potreba boja proti chudobe detí a že chudoba bude mať čoraz väčší vplyv na deti ako najzraniteľnejšiu skupinu spomedzi najviac znevýhodnených skupín; naliehavo žiada, aby stratégiu EÚ doplnila komplexná stratégia boja proti chudobe vrátane opatrení na zabezpečenie dôstojného a cenovo dostupného bývania a na boj proti bezdomovectvu; pripomína, že v každej

([33]) https://www.europol.europa.eu/activities-services/public-awareness-and-prevention-guides/online-sexual-coercion-and-extortion-crime

([34]) https://www.europol.europa.eu/stopchildabuse

stratégii na odstránenie chudoby detí sa musí zohľadňovať realita osamelého rodičovstva a mnohodetných rodín, keďže domácnosti s jedným rodičom a mnohodetné domácnosti patria medzi zraniteľné skupiny;

18. zdôrazňuje, že je dôležité, aby sa v stratégii EÚ zaviedli opatrenia na zabezpečenie dobrého prístupu k zdravotnej starostlivosti pre deti a rodiny v súlade s programom EU4Health, pričom sa zohľadnia ťažkosti, ktoré majú deti pri prístupe k tomuto právu;

19. zdôrazňuje, že je dôležité, aby sa v stratégii EÚ zaviedli opatrenia na aktualizáciu existujúceho rámca EÚ pre opatrenia v oblasti duševného zdravia a pohody, ktorý by mal byť plne inkluzívny, s cieľom uspokojiť aj potreby detí v zraniteľných situáciách a detí z marginalizovaných skupín a skupín, ktoré sú terčom rasizmu; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zvýšili investície do duševného zdravia a psychologicko-sociálnych služieb pre deti, mladistvých a rodiny, najmä v krajinách s nízkymi a strednými príjmami a v nestabilných humanitárnych situáciách; vyzýva členské štáty, aby zaviedli mechanizmy na včasné odhalenie problémov duševného zdravia; vyzýva na úplné začlenenie psychologicko-sociálnej a psychologickej podpory zdravia do vnútroštátnych a nadnárodných systémov ochrany detí, ako aj na odbornú prípravu odborníkov v oblasti osobitných potrieb detí;

20. opätovne zdôrazňuje svoju výzvu na zabezpečenie súdneho systému zohľadňujúceho potreby detí s primeranými a inkluzívnymi konaniami, ktoré zohľadňujú potreby všetkých detí; zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť právo dieťaťa byť vypočuté, právo na pomoc právneho zástupcu a na úplné a pre dieťa zrozumiteľné informácie vo všetkých fázach súdneho konania v súlade s článkami 4 a 16 smernice (EÚ) 2016/800 a s článkami 22 a 24 smernice 2012/29/EÚ ([35]), a to aj v prípade migrujúcich detí, s osobitným dôrazom na maloleté osoby bez sprievodu; vyzýva členské štáty, aby tieto smernice urýchlene transponovali a presadzovali; vyzýva členské štáty, aby zabezpečili, aby súdy pre deti a rodinné súdy fungovali ako základná služba, pokračovali v naliehavých pojednávaniach a vykonávali súdne príkazy na starostlivosť a ochranu detí, ktorým hrozí bezprostredné riziko zanedbávania alebo zneužívania; pripomína, že by sa mali zaviesť osobitné záruky pre deti, ktoré prichádzajú do kontaktu s akýmikoľvek súdnymi alebo súvisiacimi konaniami, a zdôrazňuje potrebu odbornej prípravy špecializovaného personálu;

21. s poľutovaním konštatuje, že 11 z 27 členských štátov neposkytlo deťom prístup k cieleným informáciám o justičnom systéme online, ako je interaktívne vzdelávanie o zákonných právach, a vyzýva všetky členské štáty, aby zabezpečili, aby mali deti prístup k týmto informáciám pre ne primeraným spôsobom, pričom sa zohľadnia všetky zdravotné postihnutia, ktoré by mohli znemožniť prístup k týmto informáciám ([36]);

22. zdôrazňuje význam najlepšieho záujmu dieťaťa v cezhraničných rodinných sporoch; vyzýva členské štáty, aby zabezpečili plnenie svojich povinností stanovených v nariadení Brusel IIa ([37]) a aby vnútroštátne orgány uznali a vykonávali rozsudky vydané v inom členskom štáte v prípadoch týkajúcich sa detí, ako sú rozsudky o zverení dieťaťa do výchovy, práve styku a vyživovacích povinnostiach; zdôrazňuje význam úzkej spolupráce a účinnej komunikácie medzi rôznymi vnútroštátnymi a miestnymi orgánmi zapojenými do konaní týkajúcich sa starostlivosti o deti; vyzýva členské štáty, aby rešpektovali právo detí vidieť svojich rodičov napriek reštriktívnym opatreniam spojeným s pandémiou, pokiaľ to neohrozuje ich bezpečnosť a zdravie;

23. vyzýva EÚ, jej agentúry a členské štáty, aby ukončili stav bez štátnej príslušnosti v prípade detí v rámci EÚ aj mimo nej, a to aj zlepšením schopnosti úradníkov v prvej línii identifikovať, zaznamenávať a primerane reagovať na stav bez štátnej príslušnosti v kontexte migrácie a azylu, podporovaním a zabezpečovaním všeobecného prístupu k registrácii narodenia a vydávania rodných listov detí bez ohľadu na postavenie rodičov, a to aj pre LGBTQI+ rodiny, zavedením, zlepšením a vykonávaním právnych záruky na predchádzanie stavu bez štátnej príslušnosti detí a zavedením a zlepšením postupov určovania postavenia bez štátnej príslušnosti založených na právach dieťaťa, a to v záujme splnenia medzinárodných záväzkov týkajúcich sa osôb bez štátnej príslušnosti v kontexte migrácie, v súlade s najlepšími záujmami dieťaťa a jeho právom na nadobudnutie štátnej príslušnosti;

([35]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/29/EÚ z 25. októbra 2012, ktorou sa stanovujú minimálne normy v oblasti práv, podpory a ochrany obetí trestných činov a ktorou sa nahrádza rámcové rozhodnutie Rady 2001/220/SVV (Ú. v. EÚ L 315, 14.11.2012, s. 57).

([36]) https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/justice_scoreboard_2019_en.pdf

([37]) Nariadenie Rady (ES) č. 2201/2003 z 27. novembra 2003 o právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1347/2000 (Ú. v. EÚ L 338, 23.12.2003, s. 1).

24. zdôrazňuje, že opatrenia musia byť zahrnuté do stratégie EÚ na zlepšenie situácie migrujúcich detí a ochranu ich záujmov v rámci EÚ aj mimo nej, ako aj v každej fáze konania o azyle; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili uplatňovanie záruk a procesných práv detí v spoločnom európskom azylovom systéme s osobitným dôrazom na rýchle procesy zlúčenia rodiny v súlade so smernicou 2003/86/ES, prístup k primeraným podmienkam prijímania, sociálnej a lekárskej starostlivosti, včasné pridelenie kvalifikovaných právnych zástupcov a opatrovníkov maloletých bez sprievodu a prístup k informáciám primeraným pre deti;

25. zdôrazňuje význam začlenenia detí migrantov a utečencov; opakuje, že je dôležité odstrániť všetky prekážky prístupu k základným službám a opatreniam na začlenenie vrátane podpory psychologicko-sociálneho a duševného zdravia a poskytnúť deťom príležitosti na zlepšenie sociálneho začlenenia; vyzýva Komisiu, aby prijala naliehavé opatrenia na zvýšenie informovanosti o význame zmeny prístupu k migrácii a boja proti negatívnym stereotypom;

26. zastáva názor, že v stratégii by sa ako priorita mali stanoviť práva detí so zreteľom na pozbavenie slobody v súlade s právami uvedenými v globálnej štúdii OSN o deťoch pozbavených slobody; naliehavo vyzýva EÚ a členské štáty, aby zintenzívnili opatrenia na ukončenie zadržiavania detí, najmä v súvislosti s migráciou, a aby vypracovali komunitné alternatívy k zadržiavaniu, ktoré zodpovedajú najlepším záujmom dieťaťa, a umožnili deťom zostať so svojimi rodinnými príslušníkmi a/alebo opatrovníkmi mimo väzby, kým sa vyrieši ich migračný status;

27. zastáva názor, že v stratégii EÚ by sa mali začleňovať a podporovať práva zraniteľných detí vo všetkých oblastiach politiky a mal by sa prijať prierezový prístup, v ktorom sa zohľadnia rôzne formy diskriminácie, ktorej sú vystavené aj deti zo skupín čeliacich rasizmu, deti so zdravotným postihnutím, deti bez rodičovskej starostlivosti alebo deti, ktorým hrozí strata rodičovskej starostlivosti, deti v ústavnej starostlivosti, deti LGBTIQ osôb, deti z etnických menšín, deti migrantov a utečencov, deti bez štátnej príslušnosti a deti bez dokladov, detské obete násilia a sexuálneho zneužívania, deti, ktoré majú priamy alebo nepriamy vplyv na deti, ktoré majú priamy alebo nepriamy vplyv na deti, deti z radov etnických menšín, deti bez štátnej príslušnosti a deti bez dokladov, deti, ktoré sú obeťami násilia a sexuálneho zneužívania, deti, na ktoré majú priamy alebo nepriamy justičné systémy, deti s psychickými problémami, deti bez domova, dievčatá a deti rodičova vo väzbe; pripomína, že sociálne služby a podpora rodiny sú nevyhnutné na to, aby sa zabránilo rozluke rodín a sociálnemu vylúčeniu;

28. zdôrazňuje, že rómske deti, najmä rómske dievčatá, čelia v celej Európe ďalšej záťaži spojenej s rasizmom, ako aj diskrimináciou na základe pohlavia, čo ich vytláča na okraj spoločnosti; zdôrazňuje, že nízka úroveň dosiahnutého vzdelania, vysoká miera neregulárnej školskej dochádzky a jej predčasného ukončenia, neinkluzívne školské systémy, vysoká miera nezamestnanosti a slabé pracovné príležitosti pripravujú rómskych chlapcov a dievčatá o reálne možnosti integrácie a plnej účasti na živote spoločnosti; pripomína, že chýbajúce osobné doklady bránia mnohým rómskym dievčatám v prístupe k vzdelávaniu, zdravotnej starostlivosti a iným súvisiacim službám, a ďalej pripomína, že zvýšený rasizmus a protirómske zmýšľanie ovplyvňujú bezpečnosť rómskych dievčat, v dôsledku čoho sú čoraz zraniteľnejšie voči sociálnemu vylúčeniu, vykorisťovaniu, obchodovaniu s ľuďmi a násiliu ([38]);

29. zastáva názor, že v stratégii EÚ by sa mal navrhnúť inkluzívny prístup na ochranu najzraniteľnejších detí v súlade s chartou, Dohovorom OSN o právach dieťaťa a všeobecnými poznámkami Výboru OSN pre práva dieťaťa a cieľmi trvalo udržateľného rozvoja a cieľmi týkajúcimi sa detí so zreteľom na všetkých; opätovne zdôrazňuje význam vytvorenia bezpečného prostredia pre zraniteľné deti a ich rodiny prostredníctvom sociálnych investícií a uznáva, že vo vymedzení zraniteľnosti by sa mali zohľadniť podmienky bývania pre deti a rodiny a začleniť do tohto vymedzenia; zdôrazňuje význam rozvoja a posilnenia integrovaných vnútroštátnych systémov ochrany detí zdrojmi a plánmi vykonávania a monitorovania;

30. zdôrazňuje, že je dôležité, aby EÚ vo svojich vnútorných a vonkajších politikách riešila fyzické (nedostatočná infraštruktúra a geografia), technologické (zariadenia s nízkou funkčnosťou), kultúrne (rodové a sociálne normy, kultúrne postupy a zdravotné postihnutie alebo príslušnosť k menšine) a hospodárske a sociálne prekážky pre digitálne technológie;

31. zdôrazňuje, že je dôležité, aby EÚ investovala do digitálnej gramotnosti s cieľom zaručiť voľný prístup k digitálnej gramotnosti a digitálnemu vzdelávaniu pre všetky deti, najmä deti z nedostatočne využívaných alebo marginalizovaných komunít, pričom sa zameria na budovanie ich odolnosti a ponúkne psychologicko-sociálnu podporu; konštatuje, že tieto investície by sa mohli realizovať ako súčasť nového programu v oblasti zručností pre Európu v európskom vzdelávacom

([38]) https://rm.coe.int/16800c0a86

priestore a mohli by sa využívať rozvojové a humanitárne fondy EÚ; poukazuje na to, že investície do zabezpečenia toho, aby mohli vzdelávacie systémy poskytovať digitálne vzdelávanie, gramotnosť a zručnosti všetkým deťom, sú kľúčom k podpore chápania digitálnych technológií deťmi, prekonaniu nerovností, zlepšeniu digitálnej inklúzie a posilneniu postavenia a ochrane detí a ich práv online a offline; pripomína, že rozvoj digitálneho vzdelávania, gramotnosti a zručností by mal deťom poskytnúť prostriedky na boj proti nebezpečenstvám digitálneho priestoru, ako aj na riadenie zodpovednosti pri interakcii v rámci tohto priestoru;

32. vyzýva Komisiu, aby začlenila hlasy detí tým, že vytvorí formálne mechanizmy pre dialóg a konzultácie a zabezpečením plnohodnotnú a zmysluplnú účasť detí na rozhodovaní s osobitným dôrazom na vyzdvihnutie názorov najzraniteľnejších skupín, ako sú dievčatá, deti žijúce v chudobe, vysídlené deti a deti migrantov a deti so zdravotným postihnutím;

33. vyzýva Komisiu a členské štáty na zavedenie osobitných mechanizmov na posúdenie vplyvu ochorenia COVID-19 na všetky deti s cieľom zhromaždiť údaje, aby bolo možné lepšie navrhovať národné akčné plány na riešenie problémov, ktoré sa týkajú detí; vyzýva členské štáty, aby pri vymedzovaní národných plánov obnovy zaviedli osobitný prístup k právam detí;

34. vyzýva Radu, aby prijala závery o stratégii EÚ, v ktorých sa stanoví nový povinný rámec pre inštitúcie EÚ a členské štáty podľa vzoru Európskeho konsenzu o rozvoji a zabezpečí sa vykonávanie dobre navrhnutých, komplexných a riadne financovaných integrovaných vnútroštátnych a nadnárodných systémov ochrany detí;

35. vyzýva Komisiu a členské štáty na zabezpečenie toho, aby práva dieťaťa boli prioritou vo všetkých vnútorných a vonkajších politikách, opatreniach a programoch EÚ, ktoré sa priamo či nepriamo týkajú detí, a boli do nich začlenené, a aby zaistili konzistentnosť a jednotnosť všetkých jednotlivých nástrojov;

36. vyzýva Komisiu na vytvorenie ukazovateľa týkajúceho sa detí pri prideľovaní rozpočtových prostriedkov, aby sa inštitúciám a partnerom EÚ umožnilo merať a monitorovať investície EÚ do detí zhromažďovaním rozčlenených a špecifických údajov s cieľom identifikovať rozdiely medzi politickými a finančnými záväzkami, čím sa poskytne odhad rozsahu podpory EÚ v oblasti práv dieťaťa;

37. vyzýva členské štáty, aby vypracovali ročný akčný plán na vykonávanie ustanovení stratégie EÚ v oblasti práv dieťaťa a začlenili svoj národný akčný plán do plánu EÚ na podporu obnovy a odolnosti;

38. vyzýva Komisiu a členské štáty na zaručenie primeraného financovania stratégie EÚ v oblasti práv dieťaťa s cieľom zabezpečiť, aby vnútorné a vonkajšie finančné nástroje EÚ, ako aj vnútroštátne rozpočty podporovali vykonávanie priorít stanovených v stratégii;

39. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila riadne monitorovanie vykonávania stratégie EÚ členskými štátmi; pripomína, že je potrebné zabezpečiť zmysluplnú a inkluzívnu účasť detí založenú na právach počas celého procesu vytvárania a vykonávania stratégie, a používať referenčné hodnoty a ukazovatele na lepšie monitorovanie pokroku;

40. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii a vládam a parlamentom členských štátov.